

KSIAŻKI EKONOMICZNO-ROLNICZE

An Assessment of investments in land reclamation. A study from the point view of the national economy (Uzasadnienie ekonomicznych inwestycji na nowych ziemiach (tzn. odwodnionych). Studium z punktu widzenia gospodarki narodowej). Wageningen 1960, H. Veenman. International Institute for Land Reclamation and Improvement. Publication 7.

Siódmy zeszyt prac Międzynarodowego Instytutu Melioracji i Zagospodarowania Gruntów podejmuje próbę dokonania rachunku ekonomicznego opłacalności inwestycji wykonywanych w związku z osuszaniem polderów oraz ich zagospodarowaniem. Rachunek uwzględnia osobno nakłady poniesione na odwodnienie ziem i osobno na ich zainwestowanie, z rozbićciem na poszczególne pozycje składowe. Z uwagi zarówno na stosowaną metodę, jak i uwzględniane czynniki, używane argumenty oraz ze względu na przydatność tego rodzaju publikacji dla nas przy zagospodarowywaniu Żuław i innych ziem na nowo urządzanych (np. Bieszczad) — praca może zainteresować polskich ekonomistów.

Buchgaltierskij ucet w kolchozach pri vnedrenii chozaszczota (Rachunkowość w kolchozach prowadzona na podstawie rozrachunku gospodarczego). Moskwa 1960, Wsesojuznyj Nauczno-Issled. Institut Ekonomiki Sielskowo Choziajstwa, s. 248.

Wykład nowego systemu rachunkowości uwzględniający zmiany, które zaszły w ekonomice kolchozów. Różni się w sposób zasadniczy od obowiązującej do dnia 1 stycznia 1960 r. rachunkowości ujęciem jej pod kątem widzenia rozrachunku gospodarczego, co znalazło m. in. wyraz w operowaniu wskaźnikami kosztów własnych i rentowności produkcji, włączeniu nakładów pracy do kosztów własnych wg stawek obowiązujących w sowchozach itp. Rzecz opracowana przez oddział Ekonomiki i Organizacji Wszechzwiązkowego Naukowo-Badawczego Instytutu Ekonomiki Rolnej m. in. przy konsultacji T. S. Mitjuszki (vide jego praca: Analiz choziajstviennoj diejatielnosti socjalisticeskich przedprijatij — omówiona w nrze 3/1961).

BURDETTE R. F., ABBOTT J. C.: **Marketing livestock and meat** (Rynek zwierząt rzeźnych i mięsa). Rome 1960, FAO, s. 209, FAO Marketing Guide No 3.

Kolejny zeszyt publikacji dotyczących organizacji rynku, konkretnie: rynku zwierząt rzeźnych i mięsa, a w szczególności produkcji, transportu, organizacji, metod sprzedaży, kontroli cen, efektywności oraz innych ekonomicznych problemów handlu.

BURICHIN N. N., KOZŁOW W. G., CFASMAN J. A.: **Zemleustroitelnoje projektirovanije i organizacija zemleustroitelnych robot** (Projektowanie i organizacja urządzeń rolnych). Moskwa 1961, Gos. Izdatiel. Sielskochoz. Litier. s. 360.

Praca uznana przez Min. Rolnictwa RSFSR w zasadzie jako książka pomocnicza dla średnich szkół rolniczych (specjalizacja — urządzenia rolne), może być również użytkowana przez agronomów i urzędników. Składa się ona z 2 zasadniczych części: pierwszej — dotyczącej projektowania i drugiej — organizacji prac urzędniowych. W części pierwszej wyłożono treść i metodę sporządzania oraz uzasadniania projektów ogólnych i szczegółowych urządzeń. Jeśli idzie o urządzenia ogólne wyłożono metodę tworzenia i porządkowania wspólnych dla okolicznych gospodarstw (kolchozów i sowchozów) urządzeń rolnych, przeznaczania pewnej części ziemi na rzecz przemysłu, transportu oraz innych potrzeb państwowych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rejony o wielkich urządzeniach wodnych (zapory itd.). Jeśli zaś idzie o użytkowanie ziemi wewnątrz gospodarstw rolnych —

podano teorię i praktykę oraz metody i sposoby organizacji prawidłowego użytkowania ziemi i stworzenia warunków (terytorialnych) dla efektywnego stosowania nowoczesnej techniki rolnej oraz innych środków produkcji, najbardziej racjonalnej organizacji prac polowych, hodowlanych i innych, w tym metodykę rozmieszczenia: powierzchni produkcyjnych (pod zasiewy, trwałe użytki zielone, łąki i pastwiska, leśne pasy ochronne, drogi itp.), osiedli, zakładów produkcyjnych. Podano przy tym zarówno sposoby projektowania jak i obliczania danych geodezyjnych oraz sporządzania planów sytuacyjnych. W części drugiej wyłożono zagadnienia organizacji służby urządzeniowej oraz normowania i wynagradzania za pracę. Autorzy wskazują, iż wykorzystano w publikacji podręcznik prof. S. A. Udaczina pt. „Projektowanie urządzeń rolnych” oraz książkę pomocniczą prof. A. W. Małowa pt. „Geodezja”.

ELIAS J.: Majetková odpovědnost pracujících v jednotném zemědělském družstvu (Odpowiedzialność majątkowa pracujących w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych). Praha 1959, Ceska Akademie VĚD, s. 222.

Autor postawił sobie zadanie dokonania analizy obowiązujących dotąd przepisów o odpowiedzialności pracujących w spółdzielniach produkcyjnych w stosunku do tej spółdzielni oraz odpowiedzialności zarządu spółdzielni zarówno w stosunku do członków jak i wobec państwa. W przepisach tych jest bowiem wiele niekonsekwencji, które wymagają ponownego przepracowania. W kolejnych więc rozdziałach autor omawia systemy wynagrodzenia przy produkcji roślinnej, hodowli oraz innych pracach w spółdzielni, odpowiedzialność z tytułu odszkodowań, odpowiedzialność zbiorową itd. Omawiane przepisy zostały w każdym z rozdziałów porównane z odpowiednimi przepisami ustawodawstwa kolchozowego. Pracę kończą wnioski co do konieczności przeprowadzenia zmian oraz konkretne propozycje w tym kierunku, które powinny być podjęte w czechosłowackich spółdzielniach rolniczych.

GRUSZCZYŃSKA D.: Rolnictwo w Bułgarskiej Republice Ludowej. Warszawa 1961, PWRiL, s. 82.

Ujęte w popularnej formie wiadomości o sytuacji rolnictwa bułgarskiego przed wojną, jego strukturze społeczno-ekonomicznej w 1944 roku oraz o aktualnym stanie i o dokonanych przeobrażeniach w TKZS (spółdzielniach produkcyjnych), mechanizacji, melioracjach, kredytach, podatkach, DZS (państwowych gospodarstwach rolnych), organizacji pracy i opłaty za pracę.

JALOWIENKO F. I., GAWRIŁOW L. G.: Ekonomika i organizacja sadownictwa i winogradarstwa (Ekonomika i organizacja sadownictwa i uprawy winorośli). Moskwa 1959, Gos. Izdatiel. Sielskochoz. Litier., s. 379.

Na podstawie doświadczeń wielu rejonów kraju o rozwiniętym sadownictwie i uprawie winorośli, autorzy omawiają stan i perspektywy, ekonomikę, organizację — w szczególności efektywność ekonomiczną sadownictwa — mechanizację, zagadnienia pracy i opłaty za nią, realizację produkcji oraz środki prowadzące do obniżenia kosztów własnych.

JOHNSSON H., MYREHED I., RENBORG U.: Fårskötselns ekonomi (Opłacalność hodowli owiec). Stockholm 1960, Jordbrukets utredningsinstitut, s. 131. Meddelande från jordbrukets utredningsinstitut No 2/60.

Na podstawie literatury przedmiotu oraz badań przeprowadzonych na 15 farmach w latach 1955—1957, autorzy dokonują analizy opłacalności hodowli owiec w zależności od typu gospodarstw (gospodarstwa małe, w których hodowla owiec jest połączona z zarobkami ubocznymi — pozarolniczymi oraz gospodarstwa większe, w których $\frac{3}{4}$ czasu farmera jest przeznaczona na hodowlę owiec). Wg dokonanych obliczeń 65% do 80% dochodów farmy owczarskiej pochodzi ze sprzedaży mięsa, reszta zaś ze sprzedaży wełny i skóry, z tym, że wielkość dochodu z tych dwu źródeł zależy od gatunku i rodzaju wełny. Autorzy przeprowadzają też porównanie opłacalności produkcji owczarskiej z opłacalnością hodowli bydła, nastawionej na produkcję mięsa i mleka.

KOLESNIEW S. G.: Organizacja socialisticzeskich sielskochozajstwiennych przedsiębiorstij (Organizacja socjalistycznych gospodarstw rolnych). Moskwa 1960, Sielchoziz, s. 400.

Podręcznik opracowany przez zespół 10 autorów pod kierunkiem prof. akademika S. K. Kolesniewa, zgodnie z programem ustalonym przez Ministerstwo Rolnictwa RSFSR, dla wyższych uczelni rolniczych. Praca ta ma być przydatna nie tylko dla studentów, lecz także kwalifikowanych pracowników kolchozów i sowchozów. Na podstawie osiągnięć naukowych i doświadczeń praktycznych wyłożono w podręczniku podstawy naukowe organizacji gospodarstw rolnych, a m. in. przedmiot, zadania i metody nauki organizacji socjalistycznych przedsiębiorstw rolnych, ich podstawowe formy (kolchozy, sowchozy i zjednoczenia międzykolchozowe), planowanie wewnątrz gospodarstw, ich specjalizację oraz racjonalny dobór gałęzi produkcji i wielkości przedsiębiorstw, środki produkcji, organizację pracy i jej normowanie, opłatę za nią, organizację prac polowych, hodowlanych, warzywnych, sadowniczych i innych, finansowanie gospodarstw, koszty produkcji i rozrachunek, organizację zarządzania, wreszcie analizę działalności gospodarczej.

KOWTUNOW I. G.: **Metodyka wznaczenia ekonomicznej efektywności nowoj techniki w silskom gospodarstwie** (Metodyka ustalania ekonomicznej efektywności nowych urządzeń technicznych w rolnictwie). Kijw 1961, Wydaw. Ukrainської Akademii Silskohosp. Nauk. s. 41.

Broszura przygotowana do druku w oddziale ekonomiki mechanizacji i elektryfikacji produkcji rolnej Ukraińskiego Instytutu Naukowo-Badawczego Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa. Omówiono w niej teoretyczne i metodyczne problemy obliczania efektywności nowych urządzeń technicznych w rolnictwie, dokonano wyboru wskaźników oraz ich uzasadnienia i podano konkretne przykłady obliczeń. Rzecz przeznaczona dla pracowników instytutów naukowych, stacji doświadczalnych oraz pracowników kolchozów, sowchozów i MTS.

KRYNSKI EDEL H.: **Województwo gdańskie**. Studium społeczno-gospodarcze Gdynia 1961, Wydaw. Morskie, s. 456.

Obszerna monografia woj. gdańskiego, poprzedzona przedmową Stefana Jędrzychowskiego, zawiera ogólną charakterystykę warunków naturalnych całego województwa, sytuację ziem obecnego województwa w okresie międzywojennym, jego strukturę społeczno-gospodarczą (w tym rolnictwo omówione od strony struktury agrarnej, produkcji roślinnej i hodowlanej, jej towarowości, uspołecznionej gospodarki rolnej) oraz rolę województwa w gospodarce narodowej Polski wraz z perspektywami rozwojowymi. W cz. II — stanowiącej nieco więcej niż połowę pracy — zawarto społeczno-gospodarczą charakterystykę poszczególnych powiatów wg następującego schematu: warunki naturalne, ludność, rolnictwo, przemysł i rzemiosło, transport i łączność, warunki bytowe ludności, oświata i kultura miasta i powiatu.

KWIECIEŃ W.: **Metodyka ustalania zapotrzebowania na siłę roboczą w indywidualnych gospodarstwach chłopskich**. Na przykładzie wsi Przychody. Warszawa 1961, PWN, s. 196, PAN, Oddział w Krakowie. Prace Komisji Nauk Ekonomicznych Nr 2.

Wydana drukiem praca doktorska (streszczenie jej zamieszczono w nrze 3/1959 r. Zagadnień Ekonomiki Rolnej). W wydaniu książkowym poczyniono pewne skróty (ograniczając m. in. liczbę tablic statystycznych) oraz uwzględniono uwagi recenzentów i dyskutantów.

Materiały pomocnicze dla studiów z dziedziny planowania przestrzennego osiedli wiejskich. Warszawa 1959, Wydaw. Politechniki Warszawskiej, T. I — s. 260, t. II — s. 249. Praca zbiorowa Studium Architektury i Planowania Wsi.

Dwutomowy skrypt przeznaczony dla dwuletniego Studium Architektury i Planowania Wsi Politechniki Warszawskiej. Celem Studium jest przygotowanie wysoko kwalifikowanych kadr architektonicznych do prac z zakresu planowania i regulacji osiedli wiejskich, projektowania zabudowań mieszkalnych, gospodarczych oraz społecznych na wsi. Skrypt daje m.in. wiadomości dotyczące geologii, gleboznawstwa, gospodarki wodnej, planowania przestrzennego, urządzeń komunalnych, przemysłu i usług gospodarczych, służby zdrowia i transportu w osiedlach wiejskich, metody planowania osiedli wiejskich w Polsce, pomiarów i urządzeń rolnych oraz innych zagadnień o charakterze bardziej technicznym. Dwa dotąd przygotowane i wydane tomy zawierają poglądy na kierunki przeobrażeń sieci osiedleńczej, następne mają tę tematykę rozszerzyć oraz dostarczyć wiadomości z dziedziny projektowania osiedli i budynków wiejskich.

ONISZCZENKO O. M.: **Wnurihospodarskij rozrachunek u kolhospi im. Suworowa** (Rachunek wewnątrzgospodarczy w kolchozie im. Suworowa). Kijew 1961, Wydaw. Ukrain. Akademii Sिल्skohosp. Nauk. s. 96.

Praca wykonana przez kandydata nauk ekonomicznych O. M. Oniszczenko przy udziale innych pracowników Naukowo-Badawczego Instytutu Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa Ukraińskiej Akademii Nauk Rolniczych. W broszurze omówiono wyniki doświadczeń dokonanych przy stosowaniu rozrachunku wewnątrzgospodarczego w jednym z przodujących gospodarstw strefy leśno-stepowej (Okręg Winnicki Rep. Ukraińskiej). Pokazano tu realizację rozrachunku w planowaniu i kontroli wykonania zadań, brygad i poszczególnych działów gospodarki, w podnoszeniu wydajności pracy, stosowania materialnego zainteresowania i wreszcie ekonomicznej efektywności. Broszura przeznaczona dla szerokich kręgów pracowników państwowego, partyjnego i samorządowego aparatu rolnego, w szczególności: brygadzystów, pracowników księgowości, ekonomistów i pracowników naukowych.

OZIEROW L. S.: **Borba partii za socialistyczeskiju industrializaciju strany i podgetowku spłosznoj kolektywizacji sielskowo choziajstwa 1926—1929 g.** (Walka partii o socjalistyczne uprzemysłowienie kraju i przygotowanie pełnej kolektywizacji rolnictwa 1926—1929 r.). Moskwa 1960, Gos. Izdat. „Wyszszaia Szkoła”, s. 112.

Materiały do wykładów historii KPZR za lata 1926—1929 wydane przez Zarząd Nauk Społecznych Min. Wyższego i Średniego Specjalistycznego Wykształcenia; zawierają one omówienie uchwał XIV i XV Zjazdu oraz XVI Konferencji WKP(b).

PAULSEN: **Das landwirtschaftliche Betriebsgrößenproblem** (Problem wielkości gospodarstw rolnych). Heppenheim a. d. Bergstrasse 1958, Kreis Ausschuss des Kreises Bergstrasse, s. 122.

Interesująca próba analizy zagadnienia optymalnej wielkości gospodarstw rodzinnych oraz — w konsekwencji — likwidacji gospodarstw drobnych, przeprowadzona w konkretnych warunkach, na konkretnym materiale powiatu Bergstrasse w Hesji. Po charakterystyce dotychczasowego rozwoju struktury wielkości gospodarstw i środków przedsiębiornych dla ustalenia minimalnej wielkości zdrowych gospodarstw rodzinnych — autor proponuje środki, któreby wpłynęły na polepszenie tej struktury w zakresie: stosowania upraw specjalnych, zajęć ubocznych, industrializacji, zwyczajów dziedziczenia itp. Stosunek materiału analitycznego do faktycznego jest jak 1 : 5 (20 na 120 stron).

Poradnik dla rolników ziem północno-wschodnich. Warszawa 1961, PWRiL, s. 428.

Publikacja zbiorowa w dużej mierze oparta na badawczo-doświadczalnym dorobku Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie (Kortowo). Jej celem jest danie pracownikom służby rolnej (w małych i dużych gospodarstwach) fachowych rad, dostosowanych specjalnie do rejonu Żuław, a więc uwzględniających odrębności przyrodnicze (klimat, gleba, nawodnienie), gospodarczo-społeczne i demograficzne. Z tego więc punktu widzenia, tj. wskazania najbardziej właściwego i efektywnego systemu gospodarki rolnej, po scharakteryzowaniu podziału ziem północno-wschodnich na rejon, podrejon i mikrorejon przyrodniczo-rolnicze, potraktowano technikę upraw: uprawę roli, produkcję roślinną oraz zwierzęcą.

A priority scheme for Dutch Land consolidation (Zasady akcji scalania gruntów rolnych w Holandii). Wageningen 1960, H. Veenman, s. 84. Institute International for Land Reclamation and Improvement.

Szósta z kolei publikacja Międzynarodowego Instytutu Melioracji i Zagospodarowania Gruntów wydana w związku z przeznaczaniem przez państwo określonych środków na scalenie gruntów rolnych. Czynnikiem decydującym jest przy tym zasób ziemi oraz wieloletnie zamierzenia (co najmniej 30—40 letnie) co do jej zagospodarowania. Przykładowo: jeśli zasób ziemi, pochodzący głównie z likwidacji drobnych gospodarstw rolnych, jest dostateczny i danych obszarów nie przeznacza się na cele pozarolnicze (urbanizacja itp.), wówczas opracowuje się i realizuje dokładny plan inwestycyjny: komasacji, zakładania dróg, porządkowania stosunków wodnych, elektryfikacji, rozwoju urządzeń socjalnych itd., czyli opracowuje się i realizuje program unowocześnienia danej okolicy rolniczej pod każdym względem. Tekst bogato ilustrowano przez dane statystyczne, mapy i wykresy.

Richtzahlen und Tabellen für die Landwirtschaft (Rolnictwo w liczbach i tabelach). Wyd. 4. Berlin 1961, VEB Deutscher Landwirtschaftsverlag, s. 567, Deutsche Akademie der Landwirtschaftswissenschaften zu Berlin, Institut für Agrarökonomik.

Czwarte wydanie popularnej i szeroko w Niemczech stosowanej formy prezentowania podstawowych danych statystycznych i wskaźników w zakresie: ogólnych danych o rolnictwie w NRD, w tym osobno w rolnictwie uspołecznionym, podstawowych pojęć, zaleceń, wskaźników i liczb dotyczących klimatu, gleby, melioracji, płodozmianów, nawożenia (organicznego i mineralnego), produkcji roślinnej, łącznie z gospodarką leśną, produkcji zwierzęcej, składowania i magazynowania, rachunkowości rolnej, stosowanych jednostek miary oraz używanych skrótów. W zakończeniu podano spis literatury, indeks rzeczowy, ze szczególnym wyróżnieniem produkcji roślinnej. Publikacja jest pracą zespołową i została wydana pod auspicjami Instytutu Ekonomiki Rolnictwa Akademii Nauk Rolniczych w Berlinie z przeznaczeniem dla wszystkich zajmujących się rolnictwem.

RUSKOŁ A. A.: **Kołchoznyje prawootnoszenija w SSSR** (Kołchozowe stosunki prawne w ZSRR). Moskwa 1960, Gos. Izdat. Jurid. Litier., s. 245.

Publikacja opracowana i wydana pod kierunkiem Wszechzwiązkowego Instytutu Nauk Prawnych, omawia: pojęcie oraz istotę prawnych stosunków kołchozowych, przedmioty prawa kołchozowego, zasady ich powstawania i wygasania, treść oraz środki zabezpieczające wypełnianie obowiązków i ochronę wzajemnych praw i obowiązków kołchozów wobec członków i vice versa: członków wobec kołchozów.

Sielskije obszczestwiennyje zdania — Principy projektirowanija (Wiejskie budynki o przeznaczeniu społecznym — zasady projektowania). Kijew 1960, Gosstrojizdat USSR, s. 143, Akademia Stroitielstwa i Architektury Ukrainskoj SSR.

Praca zbiorowa, wykonana w Akademii Budownictwa i Architektury Ukrainskiej SSR, zawiera zasady projektowania budynków o przeznaczeniu społecznym na wsi, tj. uniwersalnych (administracyjnych, w których mieszczą się sklepy, punkty gastronomiczne i usługowe, pokoje gościnne itp.), partyjnych, klubów, lecznic itp. Podano przy tym sposoby ich ekonomicznego zaplanowania oraz uwzględniono metody stosowania budownictwa uprzemysłowionego. Praca przeznaczona dla projektantów oraz studentów uczelni architektonicznych i budowlanych.

Sielskechozajstwiennaja tiechnika w siemiletkie (Technika rolnicza w siedmiolatce). Moskwa 1959, Sielschozgis, s. 96.

Zbiorowe opracowanie 10 autorów, dotyczące najbardziej racjonalnych przemysłowych metod organizacji pracy w zakresie produkcji rolnej (roślinnej i zwierzęcej), a w szczególności kompleksowej mechanizacji i elektryfikacji rolnictwa oraz stosowania wszelkich maszyn, narzędzi i urządzeń, które mają być wprowadzone w planie 7-letnim.

SILJ A.: **L'agricoltura italiana nella Comunità Economica Europea. Il ruolo dell'agricoltura in un processo di sviluppo economico** (Rolnictwo włoskie w Europejskim Wspólnym Rynku. Zadania rolnictwa w procesie rozwoju ekonomicznego). Milano 1961, Dott. A. Giuffrè Ed., s. 242.

Autor snuje rozważania na temat pozycji rolnictwa wobec ogólnego rozwoju ekonomicznego oraz w Europejskim Wspólnym Rynku. Porusza przede wszystkim zagadnienia cen, umów długoterminowych, handlu rolnego itd., rolnictwa 6 państw należących do wspólnego rynku i jego zadań we wspólnej polityce rolnej. Następnie autor przechodzi do zagadnień rolnictwa włoskiego: wpływu na jego rozwój udziału we Wspólnym Rynku, problemów kosztów produkcji, reformy rolnej, wydajności pracy, mechanizacji, przygotowania technicznego, kredytu itd. Wobec rolnictwa włoskiego wyłoniły się przy tym dwie sprawy: 1) obawa, iż na zaopatrzenie kraju w żywność będą wpływały zwiększone koszty produkcji rolnej; 2) niebezpieczeństwo konkurencji rynku europejskiego. Autor stara się odpowiedzieć w swej pracy na te dwa dylematy. Publikację kończy aneks zawierający tekst projektu Komisji Wspólnego Rynku dla wspólnej polityki rolnej (tzw. „Plan Mansholta”), bibliografia prac autora, wykaz materiałów wykorzystanych w tej pracy oraz indeks rzeczowy.

Sprawy rolnictwa w krajach socjalistycznych. Wybór publikacji z literatury ekonomicznej ZSRR, Chin, Czechosłowacji, NRD, Węgier, Bułgarii, Rumunii, Albanii. Warszawa 1961, „Książka i Wiedza”, s. 396.

Pod kierunkiem Z. Kozłowskiego dokonano wyboru artykułów o charakterze problemowym, które mogłyby dać aktualny obraz spraw gospodarki socjalistycznej oraz informacje o metodach i sposobach ujęcia poszczególnych problemów w ekonomicznej literaturze rolniczej — ich rozwiązywania w poszczególnych krajach. Artykuły te dotyczą przede wszystkim zagadnień: 1) umocnienia systemu gospodarki zespolowej (materiały węgierskie, NRD, bułgarskie i radzieckie), 2) kierunków i środków intensyfikacji rolnictwa (materiały radzieckie, czechosłowackie, albańskie), 3) polityki cen w rolnictwie (materiały NRD i ZSRR). Prócz wymienionych — dużą grupę stanowią artykuły chińskie, w których ujawnia się wyraźnie specyfika rolnictwa tego kraju. Omówiona publikacja jest drugą z serii wydanych przez „Książkę i Wiedzę” prac poświęconych problemom gospodarki krajów socjalistycznych. Pierwszą był tom pt. „Z problemów kierowania gospodarką”.

A termelőszövetkezetek üzemgazdasági kérdései. Szerkesztette Csete László (Zagadnienia gospodarowania w spółdzielniach produkcyjnych. Pod redakcją László Csete). Budapest 1959, Akadémiai Kiadó, s. 193+102 tabl.

Monografia (wykonana w Instytucie Zarządzania Gospodarstwami Węgierskiej Akademii Nauk) dotyczy wyników gospodarowania w 100 spółdzielniach produkcyjnych, badanych w latach 1953—1957, a mianowicie: wydajności pracy — jednego z podstawowych problemów w węgierskich spółdzielniach produkcyjnych, wartości produkcji oraz metod obliczania kosztów i dochodów. Do monografii dołączono źródłowy materiał statystyczny, ujęty w przeszło 100 tabelach.

TIBERG L.: Produktionskostnader i potatisodling (Koszty produkcji ziemniaków). Stockholm 1960, Jordbrukets utrednings institut, s. 68. Meddelande från jordbrukets utredningsinstitut No 3/60.

Autor zajął się zagadnieniem uprawy i produkcji ziemniaków w Szwecji, ze względu na duże zmniejszenie obszaru uprawy tej rośliny w stosunku do okresu przedwojennego. Produkcja ziemniaka zaś stanowi poważną pozycję w produkcji towarowej (22% dochodu z produkcji roślinnej, a nawet 40% w południowych okęgach kraju). Autor analizuje opłacalność produkcji ziemniaka konsumpcyjnego i przemysłowego w zależności od: sposobów uprawy (stopnia mechanizacji), wielkości gospodarstw i powierzchni zajętej pod uprawę ziemniaków.

VASIĆ V.: Putevi razvitka socijalizma u poljoprivredi Jugoslavije (Drogi rozwoju socjalizmu w rolnictwie jugosławiańskim). Beograd 1960, Izdat. Preduzecé „Rad”, s. 270.

W serii „Biblioteka Ekonomiczna” ukazało się opracowanie dotyczące zagadnienia socjalizacji rolnictwa w Jugosławii. Autor dzieli okres uspołdzielczenia rolnictwa na dwa etapy; pierwszy: lata 1945—1953 — to początki zmian zachodzących w rolnictwie, drugi: lata 1953—1956 — to rozwój socjalizacji rolnictwa. Rozdział końcowy omawia nowe formy i drogi dalszego rozwoju, a mianowicie: rozwój stosunków wytwórczych i potrzeby nowych form przebudowy rolnictwa, zagadnienie wyboru najważniejszych metod tej przebudowy, obecne formy spółdzielczości oraz rezultaty osiągnięte przez spółdzielczość produkcyjną, wreszcie trudności przeszkadzające dalszemu rozwojowi spółdzielczości.

WHETHAM E. H., HORAM J. R.: A record of agricultural policy 1958—1960 (Notatki z zakresu polityki rolnej 1958—1960). Cambridge 1961, Farm Economic Branch, School of Agriculture Cambridge Univ., s. 58.

Zeszyt specjalny (nr 7) serii prac wydawanych przez Sekcję Ekonomiki Gospodarstw Rolnych przy Uniwersytecie w Cambridge zawiera dalszy ciąg wybranych zagadnień z zakresu przepisów prawnych sytuacji ekonomicznej, nakładów, dochodów, zasiłków i cen (oraz organizacji rolnictwa angielskiego). W załączniku podano ceny ważniejszych artykułów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) w Anglii.

Woprosy kołchoznowo prawa na sowriemennom etapie (Aktualne zagadnienia prawa kołchozowego). Moskwa 1960, Gos. Izd. Jurid. Litier., s. 190.

Praca zbiorowa 7 autorów traktująca o aktualnych po XXI Zjeździe KPZR problemach prawa kołchozowego, a w szczególności o stopniowym upodobnieniu się własności kołchozowej z ogólnospołeczną, dalszym doskonaleniu państwowego kierownictwa kołchozami i zarządzaniu nimi, prawie użytkowania ziemi przez koł-

chozy, dalszego doskonalenia i rozwoju stosunków własnościowych i stosunków wynikających z prawa pracy, wreszcie odpowiedzialności materialnej i dyscyplinarnej członków kolchozu.

ZYWILIN N. N.: **Sowriemienanaja organizacija statistiki ziemliedeliija** (Współczesna organizacja statystyki rolniczej). Moskwa 1960, Gosstatizdat, CCU SSSR, s. 124,

W pracy przygotowanej przez Centralny Urząd Statystyki ZSRR podano opis współczesnych metod statystyki zasobów rolnictwa, powierzchni zasiewów, wieloletnich upraw, urodzajności, urzędzeń agrotechnicznych i meteorologii rolnej. W każdym z rozdziałów, traktującym powyższe zagadnienia, podano metody analizy podstawowych wskaźników. Pracę przeznaczono jako pomoc naukową dla rejonowych inspektorów statystyki rolnej, młodzieży studiującej oraz aparatu agronomicznego.